A°. 1852. N°. 290.

Opregte **HAARLEMSCHE** van *Woensdagsche* **COURANT** 8 December.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

BERLIJN, 5 December.

[*Uit bijzondere berigten.*] Prins *Karel* van Pruissen heeft onlangs op de jagt een val met het paard gedaan, en heeft daarbij eene ernstige beleediging aan de heup bekomen, die, zoo het schijnt, een langdurig ziekbed zal vorderen.

De eerste stemming van de Tweede-Kamer der pruissische Wetgevende-Vergadering heeft min of meer van de kracht der partijen doen blijken, en degenen versterkt die van meening zijn, dat, al wilde de partij der r. Katholieken, die 100 leden telt, doch ook in onderdeelen is gesplitst, zich geheel en al met die van den heer *Bethman-Hollweg* en de vrijzinnigen vereenigen, evenwel de verkiezing van graaf *Schwerin* tot voorzitter, welke den bewindslieden hoogst ongevallig zoude zijn, zou mislukken. Bij de stemming over de verkiezing van de keulsche Gedeputeerden, waarvan de ondeugdelijkheid door de bewindslieden wordt beweerd, maar welke vatbaar scheen voor verschillende beschouwingen, heeft de katholieke partij zich met de beide andere vereenigd, en zich alzoo aan de oppositie aangesloten, doch hebben deze vereenigde partijen, desniettegenstaande, met tien stemmen de minderheid gehad.

FRANKFORT, 5 December.

De staatsraad *Fischer* is met den engelschen commissaris *Burke*, welke over den aankoop van de duitsche schepen heeft onderhandeld, naar Bremerhaven vertrokken. Daar blijven nu nog twee vaartuigen over, de *Hansa* en het reeds min of meer beschadigde schip *Aartshertog Johann*. Men is in het Bonds-paleis nogal ontevreden over de ontijdige openbaarheid, welke aan deze onderhandelingen is gegeven.

— De aartsbisschop van Maintz en de bisschop van Limburg zijn herwaarts gekomen, om de laatste leerrede van de missionarissen der Jesuiten te hooren, en deel te nemen aan het gastmaal, 't welk te hunner eere zal worden gegeven. — In al de protestantsche kerken is heden gepredikt tegen de voornaamste grondstellingen, welke door de genoemde zendelingen zijn voorgedragen en verdedigd.

VAN DEN RIJN, 6 December.

Bijzondere berigten uit Madrid melden, dat de zweedsche, deensche en saksische gezanten, gelijk ook de engelsche en pruissische zaakgelastigden, zich tot het spaansche Bewind hebben gewend, om in het belang van handel en nijverheid eene verandering te bewerken in de laatstelijk uitgevaardigde ordonnantie, waarbij bepaald wordt, dat geen vreemdeling grondbezit in Spanje mag erlangen, welke de r. k. godsdienst niet belijdt: — dat de zweedsche gezant reeds deswegens eene conferentie heeft gehad met den minister *Murillo*, maar een uitwijkend antwoord heeft bekomen.

PARIJS, 5 December.

Het besluit, waarbij de graaf *de Morny* is benoemd tot grootkruis van het Legioen-van-Eer, heeft veel genoegen gegeven aan zijne vrienden. Reeds had men van ter zijde den Keizer beschuldigd van ondankbaarheid, omdat hij den staatsman, die welligt het meest van allen heeft bijgedragen tot het welgelukken van den *coup d'état* van 2 December, zou hebben vergeten. De graaf *de Morny* was tot dus ver slechts gewoon ridder der Orde, en *bij uitzondering* en in strijd met de statuten der instelling, heeft hij de graden van officier en commandeur overgeslagen. Het verdient opmerking, dat eene dergelijke onderscheiding aan den heer *Leon Faucher* is te beurt gevallen, die op den 26sten October 1851, niettegenstaande hij ridder was, door den toenmaligen Voorzitter der Republiek, thans Keizer der Franschen, tot commandeur van het Legioen-van-Eer is bevorderd. — Velen houden zich vast overtuigd, dat de gaaf *de Morny* spoedig in eer en aanzien zal stijgen. Het ontbreekt niet aan personen, die gelooven, dat de genoemde staatsman belast zal worden met eene eervolle buitenlandsche zending, en dat hem onder anderen de zorg zal worden opgedragen, om de aanstaande Keizerin naar Frankrijk te geleiden.

— In den *Moniteur* wordt heden medegedeeld, dat de Senaat morgen zal vergaderen. Waarschijnlijk zal in die zitting gehandeld worden over de wijzigingen, welke noodzakelijk gemaakt moeten worden in de Constitutie; over de vraag der dotatien, en eindelijk over den toestand der Prinsen uit het keizerlijke stamhuis. Voorts zullen de drie nieuwe Senatoren, de heeren *de Turgot*, *Abatucci* en *Carrelet*, zitting nemen; 't welk zal kunnen geschieden zonder dat er inbreuk gemaakt wordt op de grondwettige bepaling, betreffende het getal der Senatoren, vermits de Senatoren *St. Arnaud*, *Magnan* en *de Castellane* tot maarschalken zijn bevorderd, en de maarschalken, als regthebbende op de waardigheid van Senator, niet begrepen zijn onder het gewone getal der leden van den Senaat.

— Gisteren hebben de leden van de Wetgevende Kamer de weder-invoering van den keizerlijken regeringsvorm plegtig herdacht, door het houden van eenen luisterrijken maaltijd in de zaal van het Casino, gelegen in de straat, genaamd la Chaussée d'Antin. Al de ministers waren aanwezig, behalve de maarschalk *Saint Arnaud*, die door een sterfgeval in zijne familie verhinderd was geworden den maaltijd bij te wonen.

De ministers waren eerst in den ochtend van gisteren uitgenoodigd geworden, nadat men zich had overtuigd, dat zij die uitnoodiging zouden aannemen. Het schijnt, dat deze uitnoodiging aanleiding heeft gegeven tot verschil van gevoelens in den ministerraad, doch dat de Keizer de zaak heeft uitgemaakt, door te verklaren, dat men alles wat mogelijk was behoorde aantewenden, om bij de natie de overtuiging te doen ontstaan, dat er eene goede overeenstemming blijft heerschen tusschen de Regering en de Volksvertegenwoordiging, en de uitnoodiging uit dien hoofde niet mogt worden van de hand gewezen.

De maaltijd schijnt veel genoegen te hebben gegeven, en de aanwezigen hebben geene gelegenheid verzuimd om, wanneer dat kon geschieden, van hunne geestdrift voor het Keizerrijk te doen blijken. De heer *Billault* heeft een feestdronk ingesteld op Zijne Keizerlijke Majesteit *Napoleon III*, den uitverkorene van Frankrijk, en heeft tevens den ministers dank gezegd voor hunne tegenwoordigheid bij den maaltijd.

— Gisteren heeft de Keizer, als naar gewoonte, te paard, doch zonder geleide, zijn wandelrid gedaan door deze hoofdstad. Heden heeft hij alweder zonder geleide, gezeten in een rijtuig, genaamd Américaine, 't welk hij zelf bestuurde, langs de Boulevards gereden. Hij schijnt overal door de volksmenigte met gepasten eerbied te zijn bejegend geworden. Men zegt, dat vele hooggeplaatste personen het afkeuren, dat Z. M. op die wijze zijn leven gedurig in de waagschaal stelt. Diegenen, welke den Keizer goed vermeenen te kennen, houden echter vol, dat men hem te vergeefs zal aansporen, om van deze zijne gewoonte aftewijken.

— Het onderwerp der gesprekken is en blijft nog altijd de spoedige officiële erkenning van het Keizerrijk door den napelschen gezant. In de daad moet het als eene omstandigheid van staatkundige beteekenis worden aangemerkt, dat geen Vorst bij deze gelegenheid meer belangstelling aan den dag heeft gelegd, dan juist een uit het geslacht der *Bourbons*. Het gebeurde schijnt in de diplomatieke kringen nogal opzien te baren. — Men spreekt van eenen brief van den russischen Czaar, welke door den gezant *Kisseleff* zou zijn overgebragt. Of die brief eigenhandig geschreven is door den Keizer, weet men niet; ook zijn omtrent den inhoud van dat stuk zeer uiteenloopende opgaven verspreid. Het ontbreekt niet aan personen, die het bestaan van den brief zelven in twijfel trekken.

— *Abd-el-Kader* is naar Amboise teruggekeerd, en zal, naar men verzekert, donderdag aanstaande de reis naar Brussa aannemen. — Zijne stem is niet medegeteld onder de millioenen, die ten gunste van het Senaats-besluit van 7 November zijn uitgebragt. Dezelve is door het gemeentebestuur van Amboise afzonderlijk gehouden.

PARIJS, 6 December.

De berigten uit Spanje zijn zeer gewigtig. Op den 30sten November heeft te Madrid eene voorloopige vergadering plaats gehad van de leden van den Senaat, waarin is besloten, dat de oppositie-partij al hare krachten zou inspannen om de benoeming der ministeriële candidaten voor het hoofd-bureau der vergadering te verhinderen. Op dienzelfden dag heeft eene voorloopige vergadering plaats gehad van de Kamer der Gedeputeerden, en is het bekend geworden, dat de Regering de candidatuur van den heer *Mayans* had laten varen, omdat zij niet genoegzaam staat meende te kunnen maken op de beginselen van dien staatsman bij de voorgenomene wijziging der Constitutie. Zij heeft daarop den heer *Tejada* als haren candidaat voor het voorzitterschap der Kamer voorgedragen.

De gezamenlijke tegenstanders der bewindslieden in de Kamer hebben zich vereenigd, ten einde de benoeming van den heer *Martinez de la Rosa* doortedrijven. De voorloopige bijeenkomst der Kamer is bijgewoond geworden door de ministers *Bravo Murillo*, *Beltram de Lys* en *Gonzalez Romero*.

Heden zijn hier zeer belangrijke tijdingen uit Madrid van den 1sten December ontvangen, welke hoofdzakelijk inhouden, dat de zitting der Kamer van Gedeputeerden dien dag geopend was geworden, en de oppositie zich als zeer krachtig had doen kennen, zoodat het zoo goed als zeker werd aangemerkt, dat het ministerie, bij de behandeling van de zaak der wijziging der Constitutie, het onderspit zoude delven. In sommige berigten komt voor, dat de ministeriële candidaat voor het voorzitterschap 121 stemmen heeft erlangd, en de candidaat der oppositiepartij 107: in andere berigten wordt gemeld, dat de candidaat der oppositie 121 stemmen heeft erlangd. Zeker is het, dat, indien de ministeriële candidaat benoemd is, hij met een niet-noemenswaardige meerderheid de zege heeft behaald. Dat in de gegevene omstandigheden de ontbinding der Cortes te Madrid door velen als onvermijdelijk werd beschouwd, behoeft wel te naauwernood vermelding. Ter beurze was men voorbereid op eene meer of minder belangrijke nederlaag van het ministerie: de spaansche fondsen waren dien ten gevolge in eene flaauwe stemming.

— De poolsche generaal *Rybinski*, een der krijgslieden, welke zich, bij gelegenheid van den poolschen opstand in het jaar 1831, zeer op den voorgrond hebben gesteld, heeft zijne landgenooten hier ter stede aangespoord, om zich aan de nieuwe keizerlijke Regering aantesluiten, en hun te dien einde een adres ter onderteekening aangeboden, waarin de navolgende zinsneden voorkomen:

„De Polen zijn overtuigd, dat er voor Europa geene rust, geen heil mogelijk is, zonder dat Frankrijk groot zij en de stem van dat Land allerwege in Europa gehoord en gehoorzaamd worde.

„Mogt de oude haat tegen Frankrijk weder bovendrijven; mogt men ooit in overmoed dat Land durven aantasten, dan stellen de Polen er eene eer in, te dienen onder de fransche vanen, onder welke zij, tijdens de Regering van *Napoleon* hebben geleerd te overwinnen of te sterven voor het Keizerrijk, voor Frankrijk en voor Polen.

'S GRAVENHAGE, 7 December.

Z. M. heeft benoemd tot arrond.-ijkers de heeren: *D. K. Krol* en *I. J. Boeije*.

Met den laatsten December aanstaande wordt door Z. M., onder dankbetuiging voor de bewezene diensten, de 1ste off. v. gezondh. 1ste kl. dr. *L. P. J. Snabilié* eervol ontheven van de waarneming der werkzaamheden, verbonden aan de betrekking van inspecteur van de geneeskundige dienst, voor zoo veel de zeemagt betreft.

Verder zijn benoemd, met ingang van 1 Januarij 1853, tot inspecteur van de geneesk. dienst bij de zeemagt, bij keuze, de off. v. gez. 1ste kl. *G. F. Pop*, voorloopig met rang van kapt.-luit.; — naar ouderdom in rang, tot dirig. off. v. gez. 1ste klasse *A. B. Marinkelle*; bij keuze, dir. off. v. gez. 2de kl. *H. Slot*; tot 1sten apoth. bij de zeemagt *P. C. de Winter*.

Met den laatsten December wordt de off. v. gez. 1ste kl. *H. Schillet* eervol afgevoerd uit het corps off. v. gez. der marine en ter zake van langdurige dienst in het genot van pensioen gesteld.

Nog zijn bevorderd: tot off. v. gez. 1ste kl. *H. L. Oudenhoven* en tot off. v. gez. 2de kl. *P. J. Idenburg*.

— De minister van Binnenl. Zaken heeft bekend gemaakt, dat, uithoofde van het menigvuldige gebruik, 't welk van den Rijks-telegraaf wordt gemaakt, het noodig is de voornaamste kantoren sterker te bezetten en het personeel der minder belangrijke daarover te verdeelen. Dien tengevolge worden de kantoren Breda en Dordrecht tot nadere aankondiging gesloten. — De gemeenschap tusschen de kantoren te Amsterdam, 's Gravenhage, Rotterdam en het buitenland blijft voortdurend geopend.

— Bij de beraadslaging in de Tweede-Kamer van gisteren over het hoofdstuk der Kolonien, heeft de minister, antwoordende op de gemaakte bedenkingen, ter zake van het ontslag van den gouverneur-generaal van Suriname, op nieuw beweerd dat de Regering daarbij is gebleven binnen den kring harer bevoegdheid, ten aanzien waarvan de Kamer wel in een onderzoek kan treden, maar de uitvoering van den genomen maatregel niet mag belemmeren. De bedoelde bewindsman heeft naar het inzien des ministers, ten onregte een te grooten weerklank aan het gebeurde gegeven, vermits hij heeft gefaald door niet te beantwoorden aan hetgeen de Regering regt had van hem te verwachten, en niet oordeelkundig is te werk gegaan.

De heer *v. Hoëvell* heeft 1° op eenige afzonderlijke punten inlichtingen gevraagd, en 2° rekenschap gegeven van de afkeurende stem, welke hij voornemens is tegen de begrooting voor het onderwerpelijke hoofdstuk uittebrengen. Hem is voorgekomen, dat met het verleenen der suiker-contracten de Regering zware verliezen heeft geleden, en de contractanten daarentegen groote voordeelen hebben behaald. Hij verlangt, dat voortaan aan de producenten de vrije beschikking over hunne producten zal worden verleend, en dat de contracten niet meer aan bevoorregte personen zullen worden toegekend maar dat het verleenen daarvan aan de vrije mededinging zal worden overgelaten. Naar zijne berekening, zullen daardoor ettelijke millioenen worden gewonnen: zoowel door de sommen, welke de aannemers daarvoor zullen storten als door de vermeerderde opbrengst der uitgaande regten terwijl tevens een einde zou worden gemaakt aan verscheidene misbruiken. Hij heeft verlangd, te vernemen, waarom de minister de tot dus verre plaats gehad hebbende gewoonte in het verleenen van contracten heeft gevolgd. Ook ten aanzien van het vervoer van gouvernements-producten op Java worden, naar het oordeel des sprekers, bijzondere personen begunstigd: eene openbare mededinging voor de aanneming van dit vervoer zou goede vruchten dragen. — Eene derde der door den spreker aangeroerde aangelegenheden betrof den ongelukkigen toestand van de residentie Tagal. Hij heeft den minister herinnerd, dat deze reeds voor twee jaren een onderzoek deswegens heeft toegezegd, en verzekerd dat indien de aangevoerde daadzaken waarheid behelsden, de resident, die zich daarbij had schuldig gemaakt, zijne straf niet zoude ontgaan. Hij heeft doen opmerken, dat het hem niet gebleken was, dat er in het bestuur van de genoemde residentie eenige verandering had plaats gehad.

Voorts heeft de spreker verklaard, dat hij eene afkeurende stem ten aanzien der begrooting voor het departement van Kolonien zoude uitbrengen, geenszins om redenen die *in* dezelve moeten worden gezocht, maar op gronden die daar buiten gelegen zijn. De voornaamste dezer redenen is, dat de spr. het daarvoor houdt, dat de minister een voorstander is van het verouderde stelsel van het koloniaal beheer: — dat hem zulks gebleken is door het voortdurend verleenen der contracten; door den inhoud van het aangeboden ontwerp op het beleid der Regering in O. Indie, en door de voortdurende eenstemmigheid van den minister met den heer *Baud*, die jaren lang, aan het hoofd van het bestuur, dat stelsel heeft voorgestaan. Hij heeft zijne vrees te kennen gegeven, daarmede zijn doel niet te zullen bereiken, vermits vele leden van oordeel zijn, dat het niet geoorloofd is, eene begrooting aftekeuren om redenen die buiten dezelve te zoeken zijn; maar tevens verklaarde hij, dat hij den minister niet kon ondersteunen van welken men geene verbetering van hetgeen bestaat, en 't welk verbetering behoeft, kan verwachten: — dat hij echter dezen bewindsman zijne medewerking niet zou onthouden, zoodra het hem bleek, dat deze den ouden weg verlaat, en in dit opzigt aan het verlangen zoowel van hem, als van den heer *Mackay*, voldoet.

De heer *Jongstra* heeft zich tegen de begrooting van het elfde hoofdstuk verklaard, omdat de koloniale ontvangsten en uitgaven niet op de staatsbegrooting voorkomen, en alzoo naar zijn inzien, niet wordt voldaan aan de vereischten der Grondwet. Voor het overige is het hem voorgekomen dat men ook in de kolonien geene geldleeningen vermag aantegaan, zonder toestemming der Wetgeving, en dat hij, zonder partij te kiezen tusschen de Regering en den gouverneur-generaal, de jongste uitgifte van de 6 pc. promessen moet afkeuren.

De heer *Stolte* heeft daarna de zaak der suiker-contracten behandeld. Den oorsprong van die contracten nagaande, als welke in verband staat met het mislukken der indigo-kultuur

ten gevolge waarvan aan die der suiker eene grootere uitbreiding gegeven werd, deed hij opmerken, dat daarbij geene spraak kon zijn van openbare aanbesteding. Destijds had ook de suiker-cultuur nog geene gunstige resultaten gehad, en bij openbare uitbesteding bestond geen waarborg, dat de pachter aan zijne verpligtingen voldoen zou. De rentelooze voorschotten werden slechts verleend naar mate de opbouw der fabrieken voortgang had. Die voorschotten hielden echter in 1847 op: men veranderde van stelsel, en stelde zeer bezwarende voorwaarden, zoodat de directeur der cultures in 1847 in de daad moeite had om zeven personen te vinden voor het overnemen van even zoo vele geëxpireerde contracten. Tusschen de toenmalige en de tegenwoordige voorwaarden is echter groot verschil. Volgens de in 1847 gestelde voorwaarden was er eerst in elf jaren kans om het uitgeschoten kapitaal terugtebekomen. Terugtredende tot de eerste uitgifte der contracten, in 1832, betoogde de spreker, dat destijds ruimschoots aanleiding daartoe bestond, na de invoering van het cultuur-stelsel. De zaak was nieuw en weinig bekend; indien men destijds geweten had hetgeen nu bewezen is, namelijk dat 30 à 35 pikols suiker per bouw verkregen en de kosten aanmerkelijk verminderd konden worden, door verbetering van toestellen, enz., dan zou er zeker concurrentie geweest zijn; maar dat alles was toen onbekend. Is het billijk, de Chinezen, welke toen overgehaald zijn tot het aangaan van contracten voor suiker-levering aan het gouvernement, thans uittesluiten van de verlenging der contracten, en deze aan de meest biedenden te geven? Bovendien zou dit, naar de meening des sprekers, tegen het belang van het gouvernement zijn; want, ingeval de Chinees wist, dat zijn contract niet verlengd wordt, en dat dus zijne fabriek geene waarde dan voor afbraak heeft, zou hij die, hetzij uit wrevel, of om andere reden, kunnen sloopen; dan zouden de nieuwe contractanten moeten beginnen met nieuwe fabrieken te bouwen, waartoe een jaar noodig is, en intusschen zou de cultuur en het daardoor genoten voordeel van het gouvernement verloren gaan. Zijns inziens heeft dus de Regering verstandig gehandeld, met het verlengen der contracten, mits dit geschied zij op de in 1847 bepaalde voorwaarden, aangevuld met hetgeen de ondervinding sedert geleerd heeft. Afgescheiden van dit alles, verklaarde de spreker zich intusschen voor het verleenen van contracten in Nederland en het openen van concurrentie. — Ten slotte gewaagde hij nog van de voordeelen, welke eene verdere exploitatie onzer o. ind. bezittingen aanbiedt; bepaaldelijk wees hij op Borneo, en wenschte hij, dat eene vereeniging daargesteld werd, om den mineralen rijkdom van dat land te exploiteren.

Bij de verdere woordenwisseling over deze begrooting, heeft de heer *Mackay* verklaard, dat hij met even veel verwondering heeft vernomen, dat hij, betreffende het koloniaal beheer, zich op denzelfden weg bevindt als de heer *v. Hoëvell*, als hij te voren, bij de verdediging van het historische koningschap, den minister van Binnenlandsche Zaken op zijnen weg had ontmoet. Hij heeft intusschen te kennen gegeven, dat de genoemde spr. een zwakken steun in hem zal vinden, ter bereiking zijner bedoelingen, met vele van welke hij geenszins kan instemmen. Hij verlangt vermindering der gestrengheid van het stelsel van cultuur, in verband met het monopolie van de Handelmaatschappij, en in het belang van de nijverheid der bijzondere personen; maar hij zal daarom de begrooting niet afkeuren om redenen buiten dezelve gelegen.

De heer *Sloet* heeft verklaard, de begrooting niet te zullen aannemen, omdat hij van den tegenwoordigen minister geene verbetering kan verwachten in een stelsel, 't welk in strijd is met de grondregelen der staathuishoudkunde; — 't welk ons gezag bij de inlandsche bevolking ondermijnt, en ons, naar zijn inzien, vroeg of laat met andere zeevarende volken in ernstige moeilijkheden kan brengen. Hij heeft zich voorbehouden, om zijne denkbeelden deswegens nader bij de overweging van de regeling van het koloniaal beheer te ontwikkelen. Hij heeft intusschen verlangd te vernemen, of, indien kooplieden te Batavia eene stoomvaart met Sydney wilden organiseren, zij op de ondersteuning van de Regering zouden kunnen rekenen? — wat er is van kwikmijnen op Sumatra? — waarom het stelsel van monopolie in de Molukken niet wordt veranderd of gewijzigd? — of de hand wordt gehouden aan het besluit, dat jongelingen, daartoe bevoegd bevonden, het radicaal, om o. i. ambtenaar te worden, kunnen erlangen, zonder een diploma van de delftsche academie?

De minister van Binnenlandsche Zaken heeft gemeend, den heer *Mackay* te moeten beantwoorden, en heeft onder anderen gezegd, dat hij reeds de vrijheid van het onderwijs heeft voorgestaan, nog voor dat de genoemde spr. daaraan heeft gedacht; — dat de denkbeelden van den spr., ten aanzien van het historische koningschap, hem minister steeds duister zijn voorgekomen, maar dat de artikelen der Grondwet, aangaande de troonopvolging, den oorsprong betreffen van het erfelijke koningschap; — dat zij zijn overgenomen, zoodanig als zij in de Grondwet van 1814 en 1815 werden gevonden, en niets anders beduiden, dan dat de kroon der Nederlanden is en blijft opgedragen aan Z. M. Koning *Willem Frederik*, om door hem en zijne wettige nakomelingen erfelijk te worden bezeten, en dat hij niet kan bevroeden, welke vreemde ontmoeting de spr. kan hebben gehad met hem minister op dien weg te vinden.

— In de zitting van de Tweede-Kamer van heden heeft Z. E. de minister van Kolonien geantwoord op de in de bijeenkomst van gisteren geopperde bedenkingen. Daarna hebben de heeren *Rochussen*, *Gevers*, *Bachiene*, *v. d. Linden* en *v. Goltstein* andermaal het woord gevoerd, en heeft de minister van Binnenlandsche Zaken, bij herhaling, zijn gevoelen ontwikkeld, betreffende het regt der Regering tot het ontslaan van een openbaar ambtenaar van deszelfs betrekking.

Verder hebben de heeren *Jongstra*, *Baud*, *v. Hoëvell*, *Stolte*, *Bachiene*, *Rochussen* en de ministers van Kolonien en van Binnenlandsche Zaken een en andermaal het woord opgevat, hetzij ter beantwoording, hetzij ter verduidelijking van hetgeen op gisteren ter sprake is gebragt, en ten slotte is de voordragt, betreffende het *elfde* hoofdstuk, met 47 tegen 12 stemmen *aangenomen*. *Tegen* hebben gestemd de heeren *ten Cate*, *Zijlker*, *Huguenin*, *Verweij*, *v. d. Linden*, *Westerhof*, *v. Eck*, *Reinders*, *Sloet*, *v. Hoëvell*, *Hugenholtz* en *Jongstra*.

Vervolgens is het *twaalfde* hoofdstuk (onvoorziene uitgaven) eenstemmig *aangenomen*.

Morgen zal over de wet op de middelen worden beraadslaagd.

— Dadelijk na de voordragt van de wet op de conversie der 4 pc. schuld is dezelve in de Afdeelingen der Tweede-Kamer onderzocht. Daarna heeft de commissie van rapporteurs eene bijeenkomst gehad met den minister van Financien, ten einde eenige inlichtingen, betreffende de uitvoering van dit ontwerp, te erlangen. Gisteren zijn de Afdeelingen weder vergaderd geweest, om van deze inlichtingen kennis te nemen, en vervolgens het ontwerp in zijne bijzonderheden te onderzoeken.

— Heden heeft de Eerste-Kamer hare werkzaamheden hervat. Onderscheidene voordragten, door de Tweede-Kamer goedgekeurd, en daaronder ettelijke hoofdstukken van de Staatsbegrooting voor 1853, zijn in deze bijeenkomst ter tafel gebragt en naar de Afdeelingen verzonden.

Ook is ingekomen en in handen gesteld van de commissie *ad hoc* een verzoekschrift van den Kerkeraad te Apelteern, wegens de vereenigde betrekkingen van koster, voorlezer en schoolmeester.

— Sedert de laatst gedane bekendmaking (3 Nov.) zijn door de belanghebbenden geligt de volgende door Z. M. verleende octrooijen:

een in dato 13 Julij 1852, voor den tijd van tien jaren verleend aan *A. van Laethum* en *W. J. C. A. van Hasselt* te Amsterdam, op de uitvinding van een nieuw werktuig tot het opvoeren van water en andere vloeistoffen, mede toepasselijk op scheeps-, fabriek- en huisselijk gebruik, door hem genoemd de Hollandsche Waterbalg;

een in dato 11 October 1852, voor den tijd van vijftien jaren verleend aan *G. Ochsner* te Amsterdam, op de uitvinding van eene verbeterde wijze van rijst te behandelen, waardoor het anders intredende bederf geweerd wordt:

een in dato 25 October 1852, voor den tijd van tien jaren verleend aan *W. Pauwels en Zoon* te 's Gravenhage, op de uitvinding van eene verbeterde vervaardiging van verlakte vilten hoeden, chacots en wasdoek, als ook van verlakt leder en huiden;

een in dato als voren, voor den tijd van vijf jaren verleend aan *J. Rensburg* te 's Gravenhage, op de uitvinding van paruiken met veren van gevulcaniseerde caoutchouc.

— Volgens opgaaf van het ministerie van Financien, is aan de onderscheidene kantoren van 's Rijks accijnsen, over de maand November jl., ontvangen aan suiker-accijns in hoofdsom, opcenten en collectiefzegel, een bedrag van *f* 81,915.29½.

HAARLEM, 7 December.

Met den telegraaf vernemen wij heden, dat in Brussel de onlangs voorgestelde wet op de drukpers, met 67 tegen 21 stemmen, in de Kamer der Gedeputeerden is aangenomen; — en dat in Parijs de britsche ambassadeur den Keizer zijne geloofsbrieven had aangeboden.

Latere telegrafische berigten uit Parijs van heden melden, dat aldaar tijding uit Madrid was aangebragt van den 2den, houdende, dat het Bewind de Vergadering der Cortes had ontbonden, en de benoeming van eene nieuwe Vergadering had gelast, met in achtneming van de bestaande wet op de verkiezingen; welke Vergadering in het begin van de maand Maart zoude bijeenkomen. De prijzen der fondsen waren daarop te Madrid gerezen; de 3 pc. 46 en de 1 pc. 25¼ genoteerd.

Te Parijs is een keizerlijk dekreet uitgevaardigd, waarbij aan de onderofficieren en soldaten, die in staat van desertie verkeeren, en nog niet zijn veroordeeld, kwijtschelding van straf wordt verleend.

Berigten uit Nieuw-York van den 23sten November maken melding van eenige daling in den prijs van de katoen.

Men had aldaar tijding, dat de *Crescent-city* in de Havanna was toegelaten en dat de heer *Cawley* aldaar was ontscheept.

Heden heeft de Arr.-Regtbank alhier uitspraak gedaan in de door ons vermelde zaak van den heer *Nijgh*. Zij heeft, op de in haar vonnis ontwikkelde gronden, de voor het weigeren van getuigenis aangevoerde redenen verworpen, als niet op de wet gegrond, en overeenkomstig art. 68 Wetb. Strafvord. gelast, dat de getuige in gijzeling zal worden gebragt en gehouden, tot dat hij aan zijne verpligting voldaan zal hebben.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 7 December. Den 6den dezer in Texel binnengekomen: *Science*, Westcott, Mauritius, l. v. de Kaap de Goede Hoop; de stoomb. *Lord John Russell*, Londen. Niets uitgezeild. Wind z. w. - w.

Den 6den dezer in Helvoet binnengekomen: de stoomb. *Batavier*, Londen; *One*, Farrow, Sunderland; *Eliza*, Blamey, Charlestown. Gisteren nog: *Johanna Jacoba*, Schaap, Londen. Niets uitgezeild.

Den 1sten dezer te Triest binnengekomen: *Antje*, Klasen, Amst.

Den 28sten Nov. van Genua uitgezeild: *Dina Marchiena*, Engelsman, *Maria Laurentia*, Kleininga, beiden naar Livorno.

Den 2den dezer van Bordeaux uitgezeild: *Bordeaux*, Wortelboer, Amsterdam.

Den 2den dezer te St. Nazaire binnengekomen: *Afina Jonker*, Groenewoldt, Stettin.

Den 22sten Nov. te Syra binnengekomen: *Pillau*, Totle, Amst.

Den 3den dezer te Rouaan binnengekomen: *Twee Gebroeders*, Buthler, Rotterdam.

Den 3den dezer op de hoogte van Deal: *Kortenaar*, van der Plas, Rotterdam naar Liverpool.

AMSTERDAM, 5 December. Het Hanoversche everschip *Wander*, kapt. Möller, van Glasgow met ijzer naar Altona, is, volgens brief van Harlingen van 3 dezer, 29 Nov. in de Noordzee gezonken, doch het volk door kapt. Pott, voerende de Nederl. kof *Catharina Elisabeth*, gered en te Harlingen aangebragt.

ROTTERDAM, 5 December. Volgens particulier berigt van Fernambucq, in dato 28 Oct., zou kapt. Bok, voerende het schip *Albert*, den 31sten dier maand de terugreis herwaarts aannemen.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

7 *December* 1852. — 4½ *ure.*

			van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld. . .	2½	pct.	64 7/8	65	64 7/8
" "	3	"	77 1/16	3/4	—
" "	4	"	96 3/8	1/2	96 3/8
Amortisatie-Syndicaat . .	3½	"	—	—	—
Handelmaatschappij . .	4½	"	119	1/2	—
Oost-Indische Leening . .	4	"	96 1/8	3/16	—
Aand. Holl. Spoorweg.			82 1/4	—	—
Leen. " " .	4½	pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½	"	101	—	
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3	"	76 1/4	7/8	76 3/4
" . . .	4½	"	—	—	
RUSL., Obl. Hope & Co. . . .	5	"	108 1/2	5/8	108 1/2
" " 1828/1829.	5	"	107 5/8	—	—
Certificat. " 1831/1833.	5	"	96 7/8	97	
" " 1840	4	"	91 3/8	1/2	—
" bij Stieglitz . . .	4	"	91	1/16	—
" " " N. .	4	"	—	—	—
Inschr. in Assignatiën . .	6	"	—	—	—
Certific. van " . .	6	"	71 1/2		—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .		*f*		—	—
Obligatiën	4	pct.	85 5/8	—	
SPANJE, Obligatiën	1	"	24 7/16	1/2	24 7/16
"	3	"	50 1/4	—	
" Binnenl. . .	3	"	44 3/8	3/4	44 5/8
Amortisable			6 1/8	1/4	—
Bew. Coupon			3 9/16	—	
OOSTENR., Oblig. bij Goll. .	5	pct.	—	—	—
" " " . .	4	"	—	—	—
" Metalliek . .	5	"	78 5/8	3/4	—
" " N. . .	5	"	91 3/8	—	—
" " . .	2½	"	39 7/8	41 1/4	—
BELGIE, ...	2½	"	—	—	—
Rothschild, ...	2½	"	54	—	
"	4½	"	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	"	100	—	
" " £ 200	5	"	99 3/4	—	—
PORTUGAL, Oblig. 5 pct. thans	5	"	41 5/8	11/16	41 5/8
"	4	"	37 7/8	—	—
Binnenlandsche à 1 conto	5	"	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans . .	5½	"		—	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans .	3¼	"	40 3/4	41	£ 100
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2¾	"	—	—	—
MEXICO, Oblig. 1851	3	"	24 3/8	7/16	24 3/8
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.			4 1/4	5/16	4 1/4

Amsterdam Thesaurie 5 pc. 105. Maatsch. van Weldadigheid 4 pc. 88¼. Rusland cert. adm. Londen 4½ pc. 101½. Oostenrijk Metall. La. B. 5 pc. 90⅞. Napels cert. bij *Lamaison & Bouwer* 5 pc. 98¾. Griekenland obl. geldl. 1825 5 pc. 4 à ¼. Brazilie geldl. 1843 van £ 100 5 pc. 100¼. Columbia Equador 4 3/16. Venezuela obl. uitgest. 16 5/8 à 17 1/16. Grenada obl. uitgest. 12 5/8 à ¾. Louisiana 5 pc. 99¾. De 4½ Brazil. 96¾ — Beleening 2 Prolongatie 2½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit *Tot Nut des Obligatie-Handels.*
BOON HARTSINCK, Pres.

De binnenlandsche fondsen waren heden iets flaauwer; de bel(gi)sche onveranderd; de fransche flaauwer; de spaansche tot hoog(ere) prijzen gevraagd; de portugesche prijshoudend; de russische (en) oostenrijksche nagenoeg op de vorige hoogte.

WEENEN, 5 Dec. De 5 pc. metall. 94¾.

FRANKFORT, 5 December. Eff. Soc. De. 5 pc. metall. 81 Spanje 1 pc. 23 13/16.

LONDEN, 6 December. Spanje 1 pc. 24¼ à ½.

PARIJS, 6 December. De 3 pc. renten 82 fr. 75; 4½ pc. 10 Spanje 3 pc. binn. 45.

ANTWERPEN, 6 Dec. Belgie 2½ pc. 57½. Spanje 1 pc. 24.

MARKTBERIGTEN.

ROTTERDAM, 6 December. *Tarwe:* bij goeden aanvoer van Zeeuws., Vlaams. en Overm. werden de beste partijtjes tot ru(im) vorige prijzen door gebruikers genomen en gingen de gewone (en) mindere soorten, mede tot betere prijzen, ook ter verzending v(an) de hand, de beste van *f* 9 tot *f* 9,75, gewone en goede van *f* 8 (à) *f* 8,75; mindere van *f* 6,50 tot *f* 7,75; jar. Zeeuws. door schaarsch(te) mede hooger betaald; goede en puike *f* 10,40 à *f* 10,75; minde(re) *f* 9,50 à *f* 10,20; roode soorten in enkele gevallen *f* 5 hooger; 1(6.) p. o. Hoogl. Kleefs. *f* 320; 162, 163, 164 p. n. dito *f* 312, *f* 31(.) *f* 316, *f* 320; 160, 162 p. dito Bovenl. Ris *f* 300, *f* 308; 16(.) 163 p. jar. Bovenl. *f* 300, *f* 315; 165 p. dito Ris *f* 325; 158 p. Wolg. *f* 300; 158 p. dito Kleefs. *f* 290. *Rogge:* Overm., Zeeuw. en Vlaams. als voren *f* 6,50 à *f* 7,40; voorts 148 p. n. Limb. *f* 21(.) 147, 149 p. Odessa *f* 195, *f* 196, *f* 203; 147 p. o. Rijn *f* 20(.) 142, 143 p. Arch. *f* 188, *f* 190; 143, 144 p. dito *f* 192; 145 Petersb. *f* 195; 141 p. Libau te Delfsh. *f* 200; 141, 142 p. Cou(rl.) te Schiedam *f* 197, *f* 200. *Gerst:* Zeeuws., Vlaams. en Overm. winter, 10 cts. lager, *f* 4,90 à *f* 5,30, dito zomer *f* 4,80 à *f* 5,2(.) voorts 134 p. Hapsal *f* 203 te Schiedam. *Haver* 10 cents lager Zeeuws. en Inl. korte *f* 2,70 à *f* 4,20; dito lange *f* 2,20 à *f* 3,4(.) *Boekweit* ruim vorige prijzen; op 140 p. n. Noord-Brab. *f* 19(.) *f* 193, *f* 195, *f* 200; dito Vlaams. *f* 190; dito Rijn *f* 195; di(to) grove Frans. *f* 185; o. Frans. *f* 165. *Erwten:* Zeeuws. groene *f* (.) à *f* 9; groote dito *f* 9 à *f* 10,50; dito witte *f* 7,50 à *f* 8,50; Gel(d.) graauwe *f* 11 à *f* 14. *Boonen:* Zeeuws. en Walch. witte *f* 8 (à) *f* 11,10; dito bruine *f* 7,50 à *f* 12; dito paardenboonen, 10 cent hooger, *f* 5,70 à *f* 5,90. *Koolzaad:* Zeeuwsch gestort £ 54; ja(r.) dito in zakken £ 52.

*** Sedert de laatste opgaaf zijn door de commissie voor de ge(meente) te Weert (Limburg), de volgende giften ontvangen: bij d(e) uitg. der H. C. *f* 3; van Java *f* 50; ds. *A. Logert*, pred. te Gra(v)e *f* 33; door bezorging van den heer kand. *A. W. Begeman*, u(it) Dordrecht *f* 130; H. Courant *f* 1,23½; uit Emmen door den he(er) *Essers* *f* 20; uit Ravestein door ds. *J. H. A. C. Hanewinckel* *f* 23,2(.) uit Meppel door mev. *R. Jonckens-Prins* *f* 37; uit Sittard (Limburg), door ds. *Gust. Hoefer* *f* 50. — *f* 1839,92.

Wij blijven biddend deze belangrijke zaak aan de liefde aanb(evelen) velen, met den hartelijken wensch, dat eenmaal op aarde en i(n) den hemel de Heer der Kerk elken zijner mede-arbeiders de vrucht van zijn werk zal doen aanschouwen en genieten.

Roermond, 4 *December* 1852.

Namens de commissie
BEGEMANN.
Predt. te Roermond en Weert.

PROVINCIE NOORD-HOLLAND.
AANBESTEDING.

Op Woensdag den 22sten December 1852, des namiddags ten twee ure, zal, onder nadere approbatie, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de Provincie Noord-Holland, of, bij afwezigheid van Z. H. E. G., door een der Leden van de Gedeputeerde Staten, in tegenwoordigheid van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, aan het Lokaal van het Provinciaal Bestuur te Haarlem, worden aanbesteed:

Het DRIEJARIG ONDERHOUD van den Kunstweg tusschen den *Huigendijk* en *Ursem*, uitmakende een gedeelte van den grooten weg der 2de klasse tusschen *Alkmaar* en *Hoorn*, ingaande met den 1sten Januarij 1853 en eindigende met den laatsten December 1855.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod, ingevolge art. 6 van het Bestek.

Het Bestek, waarop deze Aanbesteding zal plaats hebben, zal ter lezing liggen, behalve aan het Gouvernements-gebouw van Noord-Holland, in de voornaamste Logementen en Koffijhuizen, als: te Amsterdam, in *het Noord-Hollandsche Koffijhuis*, in de Kalverstraat, in *het Wapen van Medemblik*, op den Dam, in het Koffijhuis *het Vosje*, bij het Plein van de voormalige Beurs, in *de Nieuwe Stads-Herberg*, aan het IJ, in *het Harlinger Veerhuis*, op de Texelsche Kade en in *de Bel*, op den hoek van het Haarlemmerplein; te Haarlem, in *de Kroon* en in *het Noord-Hollandsche Koffijhuis*, beide aan de Groote Markt, in het Logement *de Oude Romeinen en Roskam*, in de Nieuwestad, en in het Logement *de Glazenwagen*, in de Spaarnwouderstraat; te Alkmaar, in *den Rooden Leeuw*, in *de Toelast* en *het Wapen van Haarlem*; te Nieuwe-Diep, bij *Ihnen* en in het Logement *den Burg*; aan den Helder, in *het Heeren-Logement*; te Medemblik en te Enkhuizen, in de Logementen *de Valk*; te Hoorn, in *den Doelen* en *het Ongemaakte Schip*; te Purmerende, in *de Vergulde Roskam*; te Edam, in *het Heeren-Logement*; te Monnickendam, in *den Doelen*; te Zaandam, in *den Otter*; te Buiksloot, in *het Roode Hert*; te Muiden, in *het Hof van Holland*, en te Naarden, bij *Jurrissen*.

Zullende op Zaturdag vóór de Besteding zoo veel noodig aanwijzing *in loco* worden gedaan, terwijl inmiddels verdere informatiën te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur E. DE KRUYFF, te Haarlem, en den Ingenieur P. J. H. HAYWARD, te Alkmaar.

*** Heden beviel van een' ZOON *J. E. BURGER*, Echtgenoot van G. A. VAN TRICHT.
ARNHEM, 3 December 1852.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van eenen ZOON Vrouwe *F. A. S. SCHOVEL*, geb. *PIT*.
AMERSFOORT, 4 December 1852.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *JACOBA VISSER*, geliefde Echtgenoote van W. A. HARTOG.
SLIEDRECHT, 4 December 1852.

*** DELFT, 4 December 1852. Bevallen van eene DOCHTER Vrouwe *J. C. E. VAN CATTENBURCH*, geboren *VAN CATTENBURCH*.

*** Mijne geliefde Echtgenoot *M. A. VAN DOESBURGH*, beviel heden zeer voorspoedig van eene DOCHTER. J. P. KERKHOFF, V. D. M.
WERKENDAM, den 4den December 1852.

*** Heden beviel voorspoedig van een' ZOON *ELIZE HENRIETTE ENSCHEDÉ*, geliefde Echtgenoote van J. J. C. VAN HASSELT.
AMSTERDAM, 4 December 1852.

*** Bevallen van een ZOON *HENRIETTE WILHELMINA JANSEN*, geb. *BELLAARD LORMIER*.
GRONINGEN, den 5den December 1852.

*** Heden beviel voorspoedig van eenen ZOON Vrouwe *C. L. DE GYSELAAR*, *SERGOYNE*.
AMSTERDAM, 5 December 1852.
Eenige kennisgeving.

*** Op heden is zeer voorspoedig bevallen van een' ZOON *C. W. DIBBITS*, geliefde Echtgenoote van A. A. GELPKE.
BREDA, den 6den December 1852.

** Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER *C. M. E. DE WILDE*, geliefde Echtgenoote van
ROTTERDAM, J. J. VAN OOSTERZEE.
6 December 1852.
Eenige en algemeene kennisgeving.

** Voorspoedig bevallen van een' ZOON *A. K. SCHENK*, Echtgenoote van H. ZIJP.
MIDWOUD, 6 December 1852.

** Heden overleed alhier, aan de gevolgen van eene beroerte, in den ouderdom van 73 jaren, Mejufvrouw SARA CORNELIA VAN BEEKESTEYN RAKET.
AMSTERDAM, 30 November 1852.
Eenige kennisgeving.

** Op den 2den December 1852, 's avonds ten half acht ure, overleed op zijn Kasteel WELL, in *Limburg*, de Hoog-Wel-Geboren Heer PETRUS WILHELMUS Baron DE LIEDEL DE WELL, oud Kamerheer van Z. M. Keizer *Napoleon*, oud Lid der voormalige Eerste-Kamer der Staten-Generaal, Lid der Ridderschap van Limburg, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, in den ouderdom van ruim 78 jaren, na voorzien te zijn met alle Heilige Sacrementen der stervenden.

** Heden overleed onze geliefde Dochter en Behuwd-Dochter MAARTJE BERNHARDINA NOOME, in den ouderdom van 38 jaren. T. GOSLIGA.
RAUWERD, A. W. GOSLIGA — STUURMAN.
2 December 1852. Eenige kennisgeving.

** Op den 3den December 1852 overleed te NIJMEGEN, mijn waarde Echtgenoot de Hoog-Welgeboren Heer Jonkheer P. E. DE SALVE DE BRUNETON, in den ouderdom van vijftig jaren. C. A. HOOFT HASSELAER,
Wed. *P. E. de Salve de Bruneton.*
Eenige kennisgeving.

** Heden overleed, na eene kortstondige ziekte, in den ouderdom van ruim 16 jaren GUSTAAF ADOLF FRANÇOIS VAN MULKEN, Kadet bij het wapen der Infanterie aan de Kon. Akademie voor de Zee- en Landmagt, diep betreurd door zijne Ouders, die in hem een waardigen Zoon, en door ons, die in hem een onvergetelijken Vriend verliezen. De Kadets van
BREDA, het 2de Studiejaar bij de Kon. Aka-
3 December 1852. demie voor de Zee- en Landmagt.

** Heden overleed tot onze diepe droefheid, ons jongste Kindje, CHRISTIAN FRIEDRICH, ruim 13 maanden oud. J. H. LEHMANN.
ZEIJST, A. P. LEHMANN,
4 December 1852. COSTERMAN.

** Heden overleed plotseling, tot onze innige droefheid, onze veel geachte Vader en Behuwd-Vader, de Heer PETRUS VAN NIEKERKEN, in den ouderdom van 84 jaren. M. A. VAN NIEKERKEN.
UTRECHT, M. M. VAN NIEKERKEN,
5 December 1852. VAN EYCK.
Algemeene kennisgeving.

** Heden ontsliep zacht en kalm, onze waardige en geliefde Vader, de Heer K. MESSCHAERT, in den ouderdom van bijna 76 jaren. Eene ziekte van slechts weinige dagen maakte een einde aan zijn voor velen zoo nuttig en voor ons nog zoo dierbaar leven.
J. MESSCHAERT.
HOORN, P. MESSCHAERT Kz.
5 December 1852. M. MESSCHAERT,
SCHOUMAN.

** Heden morgen overleed, na een kortstondig lijden, voorzien van de HH. Sacrementen der stervenden, in den ouderdom van bijna 64 jaren, onze hartelijk geliefde Moeder, MARIANNA WEYLL, Weduwe van den Heer *C. H. Bresser.* H. E. E. BRESSER,
NIJMEGEN, *uit aller naam.*
den 6den December 1852. Algemeene kennisgeving.

** Op den 6den December 1852, is te ALKMAAR, overleden de Wel-Edele-Gestrenge Heer JOHANNES BISKANTER, gepensioneerd Kapitein bij de Infanterie.
Eenige kennisgeving.

** Voor de talrijke bewijzen van hartelijke deelneming in ons onherstelbaar verlies, betuig ik ook namens mijne Kinderen, mijnen innigen dank.
LEYDEN, P. O. VAN DER CHIJS.
7 December 1852.

** Op een vrij talrijk Instituut verlangt men tegen Februarij of Maart een SECONDANT; voornamelijk voor de Math. en Algebra. Het Salaris bedraagt *f* 400. Brieven *franco*, onder Lett. A. B., bij den Boekverkooper W. P. VAN STOCKUM, te 's Gravenhage.

** Door volbragten leertijd, ontstaat er weder bijzondere gelegenheid tot plaatsing van een JONGELING, uit den fatsoenlijken stand, bij een Bouwman, in de Gemeente Klundert, tot verkrijging van alle die kundigheden, welke voor den Bouwman vereischt worden. Iemand hierop reflecterende, adressere zich, tot bekoming van nadere inlichtingen omtrent de voorwaarden, *franco*, aan den Brievengaarder te Klundert, onder Letter K.

** BEDIENDEN, BOEKHANDEL.

Er worden verlangd buiten Kost en Inwoning: Twee BEDIENDEN van onbesproken gedrag, waarvan den eenen een bekwaam Winkel-Bediende moet zijn, terwijl den anderen zich met de Administratie en aanverwante Zaken moet belasten. Gegadigden melden zich, in *persoon* of met *franco* Brieven aan, bij G. B. VAN GOOR, te Gouda, die tevens gaarne geïnformeerd werd van hunnen ouderdom, bij wien vroeger en thans werkzaam, alsmede het verlangd wordend Salaris.

LEES HIER.

De Betrekking van SERGEANT HOORNBLAZER, bij het 7de Regiment Infanterie is vacant. Iemand hierop reflecterende en geschikt een Orchest te dirigeren, adressere zich met *franco* Brieven, aan den Kolonel van het Regiment te Vlissingen.

** Iemand *f* 1000 of meer als Borgtogt kunnende stellen, voorzien van goede getuigschriften, zag zich gaarne geplaatst, hetzij als BODE van een Fonds, op een Kantoor, of in een Winkel. Adres met *franco* Brieven, onder Letters H. S., bij den Boekhandelaar A. H. BAKHUYZEN, 's Hage.

**** WORDT op de HOOGE GROND GEVRAAGD:** MAN en VROUW van middelbaren leeftijd, liefst zonder Kinderen en van de Protestantsche Godsdienst, waarvan de Vrouw geschikt is goed te koken en verdere Huisselijke bezigheden waar te nemen, en de Man geheel de vereischte bezit om Tuinwerk te verrigten en met Paarden om te gaan. Adres, met aanwijzing van goed gedrag per *franco* Brieven, onder Lt. O. V., bij P. B. VAN WANING BOLT, Boekhandelaar, Heerenmarkt T. T. 273, te Amsterdam.

** *Un Français de 30 ans, bachelier-ès-lettres, depuis 6 ans dans le Pays, muni d'honorables recommandations, désire se replacer comme GOUVERNEUR EXTERNE ou INTERNE. S'adresser franco, l'initiale A. G., au Libraire J. HERMANS, à Breda.*

** OPENBARE AANBESTEDING.

De Besturen der Polders STOLWIJK en het VEERSTALBLOK, zijn van meening op Dingsdag den 21sten December 1852, des voormiddags ten 10 ure, in *het Gemeentehuis* te Stolwijk, voor den tijd van vijf jaren, van 1 Januarij 1853 tot den 31sten December 1857, in het openbaar aan te besteden:

1°. Het onderhoud van de vijf WIP-WATERMOLENS, benevens WACHTHEULEN, OVERHALEN, BRUGGEN, SLUIZEN, BESCHOEIJINGEN, HUIZINGE en verdere GETIMMERTEN, behoorende aan den Polder Stolwijk, met de vereischt wordende leverantiën en vernieuwingen, **in Drie Perceelen.**

2°. Het maken, leveren en onderhouden van de ZEIL- en TOUWWERKEN der genoemde vijf Watermolens, **in Een Perceel.**

3°. Het onderhoud van de WIP-WATERMOLEN en verdere GETIMMERTEN van den Polder *het Veerstalblok*, met de daartoe benoodigde leverantiën en vernieuwingen, ook der ZEIL- en TOUWWERKEN, **in Een Perceel.**

De Bestekken zullen veertien dagen voor den dag der aanbesteding ter lezing liggen, van de Werken sub. 1 en 2 in het Gemeentehuis voornoemd, en ten huize van WILLEM VERHOEK, aan de Stolwijkersluis, en van de Werken sub 3, ten huize van den Secretaris van het Polder-Bestuur W. DE JONG, te Gouderak; terwijl de noodige inlichtingen te bekomen zijn, bij den Heer W. SCHOUTEN, Architect te Moordrecht.

** BEKENDMAKING.

De stemgeregtigde Ingelanden van den Schager-Polder (stemgeregtigd zijn alle meerderjarige mannelijke Ingelanden, die eigenaars zijn van vijf Bunders in de Polderlasten dragend land) worden bij dezen door het Polderbestuur uitgenoodigd, tot het houden eener VERGADERING op het Raad- en Polderhuis te Schagen, op Dingsdag 21 December 1852, des middags ten 12 ure, ten einde uit hun midden eene Commissie te benoemen om, met het Polderbestuur te beraadslagen over het aanleggen van eenige Straatwegen in voornoemden Polder.
Schagen, 6 *December* 1852.
Namens het Polderbestuur voornoemd,
A. J. VAN CANTFORT, Secretaris.

** De ondergeteekende heeft de eer H. H. Burgemeesters van alle Gemeenten in ons Vaderland te berigten, dat hij vervaardigt en voorhanden heeft, de bij Koninklijk Besluit van 16 November jl. ingestelde ZILVEREN MEDAILLE, met bepaald model, ZILVEREN KETTING, of ORANJE LINT; zullende dezelve door hem, op aanvrage, in een kort tijdsbestek afgeleverd worden. Tevens verzoekt hij, bij de aanvrage eene duidelijke teekening, of afdruk van 't Cachet van het Gemeente-Wapen, of bij ontstentenis van dien, alsdan de Naam enz. der Gemeente wel te willen bijvoegen.
's Gravenhage, P. DE MEIJER,
6 December 1852. Hof- Goud- en Zilversmid.

BREVET VAN UITVINDING.

NIEUW SOORT **PARUIKEN**
van
GEVULCANISEERDE CAOUTCHOUC.

ZONDER METALIKEN, VEEREN, OF ELASTIEKEN.

J. RENSBURG,

Lid der Academie van Industrie te Parijs, Kapper van HH. KK. HH. den Koning en Koningin der Nederlanden, Gebreveteerd door het Gouvernement,
brengt ter kennisse van het geëerde Publiek, dat het hem heeft mogen gelukken te fabriceren eene **Nieuwe** soort van **PARUIKEN**, dewelke door het middel van Caoutchouc zeer aangenaam, gemakkelijk, en zonder de **minste drukking** zeer vast sluiten (zelfs op de ongemakkelijkste hoofden.)

Door deze nuttige uitvinding vervallen thans de Metalen Veeren en Elastieken, dewelke toch altijd eene drukking op de Hersenen veroorzaken, zeer dikwijls Hoofdpijn te weeg brengen en aldus schadelijk voor de gezondheid zijn; deze *Nieuwe Paruiken* zijn zoodanig bewerkt dat zij niet de minste uitwaseming van het Hoofd beletten en zijn tevens veel luchtiger en ligter dan alle andere Paruiken, zij worden uitsluitend vervaardigd bij den Uitvinder, Korte Houtstraat, te 's Hage.

☞ Ieder Paruik is voorzien met de Naamteekening van den Uitvinder en alle namaaksels zullen vervolgd worden volgens de Wet.

** Te HUUR, tegen den 1sten Mei 1853, of vroeger: Een HUIS te Rijssen, aan den Straatweg van Deventer op Almelo, met fraaijen TUIN, staande op het schoonste gedeelte der Stad. Reflecterenden vervoegen zich met *franco* Brieven, bij den Eigenaar GERHARDUS STOKKERS.

** Door toevallige omstandigheid, wordt te KOOP aangeboden: Eene welbeklante APOTHEEK, met HUIS en ERF, gelegen in eene der volkrijkste en bloeijendste Steden der Provincie Gelderland. Die genen, welke hierop reflecteren, worden verzocht zich met *franco* Brieven te adresseren, onder Letters Y. Z., bij den Boekhandelaar J. NOORDENDORP, te Amsterdam.

**** ATTENTIE.** Van stonden aan TE HUUR, aan de Dedemsvaart, op de Hoofdvaart, aan den geconcessioneerden Grindweg: Een alleraangenaamst gelegen BUITEN, voorzien van zeven Kamers, waaronder eene Suite, Keuken, twee Kelders, Provisie- en Meiden-Kamer, voorzien van alle Gemakken; verder een Koetshuis met Stalling voor vier Paarden, Domestieken- en Mangelkamer, Hooiberg en een daarachter gelegen Tuin, voorzien van Exquise Vruchtboomen, ruim een half Bunder groot en waarbij des verkiezende, ook eenig Groen en Bouwland en eene Tuinmanswoning kan gevoegd worden. Gegadigden kunnen zich met *franco* Brieven adresseren aan den Heer E. F. MEIJERINGH, aldaar.

**** UIT DE HAND TE KOOP**
wordt aangeboden: Eene HERBERG, met WINKELHUIS, voorzien van Koestalling, Berging voor Hooi, ruime Kelder met annexe grooten TUIN, staande en gelegen aan het Groot Noord-Hollandsche Kanaal, aan de Stolpervlotbrug, in de Zijpe. De Kooper kan desverkiezende een gedeelte der Kooppenningen hierop gevestigd houden. Adres met *gefrankeerde* Brieven, bij den Eigenaar en Bewoner K. JONGERTS, aldaar.

**** AAN H. H. GENEESKUNDIGEN**
wordt op zeer billijke voorwaarden ter overname aangeboden: Eene GENEES-, HEEL- en VERLOSKUNDIGE ZAAK, met of zonder de *Apotheek*, in eene Gemeente van boven de twee duizend Inwoners, waaronder vele welgestelde Familiën, in de Provincie Gelderland. Adres *franco*, Letters H. G., aan de Boekhandelaren A. MONGERS & ZN., te Doesborgh.

** VERKOOPING, op Vrijdag den 10den December 1852, des voormiddags ten 10 ure, op *de Stads Doelen*, te Haarlem, van onbruikbare SCHUTTERS KLEEDINGSTUKKEN.

** VERKOOPING van diverse FIJNE WIJNEN, als: *Madera, Oporto, Seres, Paxarête en Moscatel*, in 't Verkoop-Lokaal, in de Warmoesstraat te Haarlem, op Vrijdag den 10den December 1852, des avonds ten 6 ure.

** EERSTE HOUTVERKOOPING in de Bosschen van het Landgoed *Leeuwenhorst*, onder Noordwijkerhout, op Woensdag den 22sten December 1852, des morgens ten 10 ure, van: Extra zwaar ESSCHEN, ELZEN en EIKEN HAKHOUT. Te beginnen aan het *Jagthuis*, op *Oud Leeuwenhorst.*

** HOUTVERKOOPING in de Bosschen van het Landgoed *Keukenhof*, onder Lisse, op Donderdag den 30sten December 1852, des morgens ten 10 ure, van: Extra zwaar ESSCHEN, ELZEN, EIKEN, BERKEN en WILGEN HAKHOUT, zoomede van eene partij TAKKEBOSSEN en ander droog HOUT, alles gemakkelijk zoo te water als te land te vervoeren.

** Op den 16den dezer maand December, zal ten overstaan van den te Doetinchem residerenden Notaris PASTEUR, bij Perceelen en Massa worden ingezet en op den 30sten daaraanvolgende na genoegen geldende, finaal worden verkocht: Twee naast elkander gelegen hoorn drooge WOONHUIZEN, beide te aanvaarden met primo Mei eerstkomende, staande en gelegen in de Waterstraat aldaar, beide met Tuin; bestaande N°. 1 in 3 Beneden- en 4 Bovenkamers en N°. 2 in 2 Beneden- en 3 Bovenkamers, beide met van Steen verwulfde Kelders, Privé's binnens Huis, Keuken, Waschhok, Turfloods en Droogzolders, meest alle Kamers van Stookplaatsen voorzien, zijnde in dit Stadje, gelegen aan de Rivier den Ouden IJssel en aan den Straatweg van Arnhem op Anholt, de levenswijze goedkoop en de Scholen uitmuntend, zoowel tot opleiding in de oude als moderne Talen en verdere Wetenschappen.

Voorts zal gelijktijdig worden geveild: Eene KATERSTEDE, *de Rosegaarder Bulten* genaamd, gelegen in het ambt Doetinchem Buurschap IJzervoorde, bestaande in Huis, Hof, Bouw-, Weiland, Dennenbosschen en opgaande Populieren Boomen, zullende de Boomen mede afzonderlijk worden geveild, met het regt van benaasten door de Koopers van den Ondergrond. Nadere informatiën met *franco* Brieven, bij genoemden Notaris, of bij den Architect BD. BEULINK aldaar.

** OPENBARE VERKOOPING, *TE SCHAGEN.*

Op Donderdag den 30sten December 1852, des middags ten 12 ure, ten Huize van *Simon Meijer*, aan de Marktplaats, van:

1. Eene hechte en weldoortimmerde HUISMANS WONING, genaamd *KEETENBURG*, met Stalling voor 22 Koeijen, ruime berging voor Hooi en Granen, afzonderlijke Paarden- en Kalveren-Stallen, benevens twee Boeten, Erf en Vruchtbaren Moestuin, alles annex elkander, staande en gelegen in de Groote Keeten, Gemeente Callantsoog, groot 1 Bunder, 22 Roeden, 30 Ellen, Kadastrale Sectie B., Nummers 8, 9 en 10.

2. Eene ARBEIDERS WONING, met annexe Stalling, voor 20 Koeijen en 12 jonge Beesten, afzonderlijk Wagenhuis en ruime Berging voor Hooi en Stroo, benevens **Erf en vruchtbaren Moestuin**, te **zamen** groot 54 Roeden, 60 Ellen, staande en gelegen als voren, Sectie B., Numero 11.

NB. De Kooper kan des verkiezende daarbij in Huur bekomen, voor den tijd van **zes of tien** jaren, eenige Perceelen Vruchtbaar Weiland, in de nabijheid der voormelde Gebouwen gelegen, ter grootte van 18 Bunders, 71 Roeden, 57 Ellen, en zal de Helft der Kooppenningen tegen nader te bepalen Intrest en wijze van Aflossing, op de voormelde Gebouwen en Gronden, kunnen gevestigd blijven.

Informatiën zijn te bekomen, bij den Notaris C. SIEMERS, te Zijpe, en bij den Heer C. DE HEER, te Schagen.

*** Bij J. G. BROESE, Utrecht, is uitgegeven:

HET 2e STUK;

AANTEEKENINGEN

OP

DE ZIELKUNDE,

VAN DEN HOOGLEERAAR

T. ROORDA,

DOOR

Dr J. ROOS.

90 Cents.

Met nog 2 Stukjes is dit Werk compleet. Men leze de gunstige aankondiging van dit Werk, door Dr. J. J. VAN OOSTERZEE *en de Jaarboeken van Wetenschappelijke Theologie.*

*** Bij G. T. N. SURINGER, te *Leeuwarden*, *verschenen de navolgende Werken van*

Abm. des Amorie v. d. Hoeven Jr.

HERINNERINGEN

VAN

MIJNE ACADEMIEREIS IN 1843.

f 2,80.

DE GODSDIENST HET WEZEN VAN DEN MENSCH

BRIEF AAN Dr. J. J. VAN OOSTERZEE.

f 1,00.

NAGELATEN LEERREDENEN.

Voorafgegaan door eene levens- en karakterschets des ontslapenen, van de hand des Vaders.

Met Portret. Tweede druk.

f 3,75.

PROZA EN POËZIJ.

Nagelaten en verspreide letterarbeid.

Met Vignet.

f 3,90.

*** GEBROEDERS KRAAY, te Amsterdam, hebben heden uitgegeven en verzonden:

WOORDEN VAN TROOST EN BESTURING IN DAGEN VAN DROEFHEID EN ROUW.

LEERREDENEN

VAN

Bernard ter Haar.

Een Deel gr. 8°. Prijs .... *f* 2,90.

Vroeger verschenen:

I. *De ware, boven alles begeerlijke vrijheid, door Christus verkrijgbaar. Leerrede over* Johannes VIII: 36, door B. TER HAAR. Prijs *f* -,40.

II. *De Voorregten en Roeping der Vrouw als discipelinne des Heeren.* Naar het Engelsch van H. S. SMITH, door C. S. ADAMA VAN SCHELTEMA.

Een deel kl. 8°. Prijs ingenaaid *f* 1,40.

„ gebonden „ 1,80.

*** H. R. VAN ELK, te Dordrecht, heeft alom de Inteekening opengesteld op een

HANDBOEK VOOR IEDEREEN.

Over Wissel-, Munt-, Maat- en Gewigtkunde, Beurzen van Koophandel, Banken en al hetgeen daarop betrekking heeft; benevens de Koers-noteringen, Uso's, Respectdagen, Missen, Munten, Maten en Gewigten van alle Steden en Landen in en buiten Europa, met welke Nederland in handels-betrekking staat; met herleiding dier Munten, Maten en Gewigten tot Nederlandsche.

Voor Kooplieden, Reizigers, Ambtenaren, Fabrijkanten, enz. Prijs **f 1,50.**

*** Bij alle Boekhandelaars zijn voorhanden:

PROSPECTUS en EERSTE AFLEVERING van

LAMARTINE, DE VOLKSBESCHAVER.

VRIJ VOOR NEDERLANDERS BEWERKT DOOR

JOHS. PHS. VAN GOETHEM.

Drie vellen druks met gekl. omslag voor den goedkoopen prijs van 35 Cts. per Aflev. Men wordt verzocht de 1e Aflev. open te snijden en te lezen, omdat den beroemden Schrijver zijn plan breedvoerig daarin ontwikkelt heeft

---

***** Nog eenige Ex. zijn te bekomen van**

VERDEELING

VAN

ERFENISSEN.

HULPBOEKJE VOOR ALDEGENEN WELKE IETS TE VERWACHTEN OF IETS NATELATEN HEBBEN.

Met eenen Stamboom,

ter berekening van den graad, waarin men erven kan.

Prijs DERTIG Cents.

Bij *J. H.* en *G. van Heteren* en *C. J. Borleffs*, te Amsterdam; *Is. An. Nyhoff*, te Arnhem; *W. N. C. Roldanus*, te Delft; *H. R. van Elk*, te Dordrecht; *J. B. Wolters*, te Groningen; *Erve Doorman*, te 's Hage; *A. C. Kruseman*, te Haarlem; *C. C. v. d. Hoek*, te Leyden; *H. C. Schetsberg*, te Leeuwarden; *Mensing en de Koning*, te Rotterdam; *Terveen & Zn.*, te Utrecht, en op *franco* aanvrage bij den Eigenaar A. J. A. ROLDANUS, te Oudewater, en verder alom.

ROMEINSCHE NACHTEN BIJ HET GRAF DER SCIPIO'S.

Uit het Italiaansch vertaald door G. J. MEIJER. 2 Deelen met Platen van ruim 500 Bladzijden.

VOOR *f* 2.50, IN PLAATS VAN *f* 6.

Voorzeker zag er nimmer een Werk het licht voortreffelijker met betrekking tot de Romeinsche Geschiedenis, e[n] minder door het Publiek gekend en gewaardeerd dan het opgemelde; meermalen heeft zich bij onze Vaderlandsch[e] Geleerden de vraag opgedaan, wat de reden daarvan kon zijn en zoo **MEIJERS** keurige Vertaling der **ROMEINSCHE NACHTEN**, zich al niet in veler handen bevond, ten minsten daar niet mogt gemist worden, waar **STUART'S ROMEINSCHE GESCHIEDENISSEN** het sieraad eener Boekverzameling uitmaken. Nog zeer onlang[s] legde een onzer meest Geachte Hoogleeraren de getuigenis af, dat DE ROMEINSCHE NACHTEN is een We[rk] zoowel voor de Bejaarde Letterminnaren tot eene aangename vergelijking en nuttige overdenking, als voor de Jo[n]gere tot voorlichting en leiddraad bij het beoefenen der Geschiedenis van de Romeinen. De aflevering geschiedt o[p] *franco* aanvrage en *à contant* door **J. H. VAN DER BEEK**, Voorburgwal bij de Pijlsteeg, N°. 159, te Amsterdam.

VOOR ALLE HUISGEZINNEN.

H. A. M. ROELANTS, te Schiedam, heeft op heden verzonden:

Het laatste Nommer van den VIJFDEN JAARGANG, van

DE KINDERKERK.

VERZAMELING VAN KINDERPREKEN,

TER AANKWEEKING VAN KENNIS EN GODSVRUCHT ONDER DE JEUGD.

Dit Maandwerkje wordt uitgegeven onder medewerking van de Wel-Eerwaarde Zeer-Geleerde Heeren: *G. C. van Balen Blanken*, te Wognum, c. a.; *J. Broedelet*, te Gouda; *N. A. van Charante*, te Zaandam; *C. E. van Koetsveld*, te 's Gravenhage; *P. Parson*, te Steenwijk; Dr. *N. J. A. Roldanus*, te Schiedam; *C. van Schaick*, vroeger te Dwingelo; *T. van Spall*, te Klundert; *F. van der Vliet*, te Reeuwijk; *J. E. de Vongt*, te Amsterdam; Dr. *M. A. G. Forstman*, te Gouda; *H. J. Wunder*, te Purmerende, en *G. E. W. de Wijs*, te Schoonhoven.

De belofte tot medewerking van vele Vaderlandsche Leeraren is der Redactie in ruime mate toegezegd.

Dat **DE KINDERKERK** onder die welgeslaagde pogingen behoort, welke worden aangewend ter bevordering van het heil en de Christelijke vorming en opvoeding der Jeugd, bewijst het groot en dagelijksch toenemend, getal Geabonneerden. De prijs van iedere Maandelijksche Aflevering is Tien Cents.

Van deze en vorige Jaargangen, zijn nog enkele Ex. à *f* 1,20 voorhanden, terwijl Bestellingen voor den **zesden** Jaargang alom worden aangenomen.

*** De Boekhandelaar W. WENK, te *Rotterdam*, heeft uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

DE WOLKE VAN GETUIGEN.

LEVENSSCHETSEN VAN VRIENDEN EN VRIENDINNEN DES HEEREN UIT VROEGER EN LATER TIJD.

NAAR HET HOOGDUITSCH VAN

A. NEANDER, C. ULLMANN, J. P. LANGE, F. W. KRUMMACHER, A. THOLUCK EN ANDEREN,

DOOR

B. J. WESTERBEEK VAN EERTEN,

Predikant te Varsseveld.

PRIJS ***f* 3.-**

Uitnemend geschikt voor Cadeau.

HETZELFDE WERK GEBONDEN IN NETTE LINNEN BAND........................ *f* 3,50.

BRIEVEN OVER GENEESKUNDE,

medegedeeld door **Dr. C. GOBEE.** Prijs ***f* 1,50.**

EN

MIJNE BEVINDINGEN bij de

DUITSCH-KATHOLIEKEN,

en MIJN OVERGANG tot de Evangelische Kerk, door MAXIMILIAAN WANGENMÜLLER, gewezen Roomsch Priester. Uit het Hoogduitsch vertaald, door A. RADIJS. Prijs ***f* 1,20.**

Beide Werken uitgegeven door D. J. WILTERDINK, te Deventer, zijn bij alle Boekhandelaren te bekomen:

Tevens wordt door denzelfden Uitgever met succes gedebiteerd de in de verschillende Maandwerken gunstig gerecenseerde Werken van **Dr. J. J. PENNINK**, als:

VOORLEZINGEN over den Raadpensionaris en Dichter JACOB CATS................ à ***f* 2,00.**

GESCHIED- en Natuurkundige beschouwing der Voedingsmiddelen en van den Dagelijkschen Kost in Burgerhuishoudingen................ à ***f* 1,25.**

GEZONDHEIDSLEER................ à ***f* 0,75.**

Zoo mede:

OVERDRIJFT MEN OOK de Zendingzaak onder de Heidenen ten kosten van eigene meer dringende belangen?................ à ***f* 0,20.**

***** VOOR H. H. DROOGISTEN EN APOTHEKERS**

is door J. D. SYBRANDI, te Amsterdam, uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

VOLLEDIG PAKHUIS-REGISTER voor *Droogerijen, Chemicaliën en Verfwaren*, in rolletjes formaat, met wit papier doorschoten................ *f* -,60.

☞ Een zoo niet onmisbaar, dan toch *hoogst gemakkelijk Boekje* voor hen die met het einde van het jaar de balans hunner goederen moeten opmaken.

ZAK-MEMORIAAL voor *Droogerijen*, *Chemicaliën* en *Verfwaren*, in half linnen................ *f* -,70.

☞ Een Boekje, waarbij gevoegd zijn de *Beurs-Conditien* betreffende die artikelen, allergeschiktst om als *Winkelboek* in Apotheken te dienen, of om naar de Beurs te worden medegenomen.

*** Bij J. H. GEBHARD & C°., (Rokin, hoek van de Wijde Kapelsteeg), te Amsterdam, is verschenen:

LISE-SERAING EN AMSTERDAM,

verantwoording van F. J. DOMELA NIEUWENHUIS aan zijne hoorders van den 28sten Nov. 1852.

Prijs 25 Cents à Contant.

TEN VOORDEELE DER EVANGELISCHE GEMEENTE TE LISE-SERAING.

Motto: *„ Ligt voegt er menigeen nog bij;*
„ Des Heeren zegen zal gehengen.
„ Dat zoo, door 't kleine en groote zaam,
„ Een Tempel rijze voor zijn naam!"

Dit Werkje wordt niet in commissie gezonden, maar is op *bestelling* door alle Boekhandelaren en Postkantoren te verkrijgen.

*** Bij P. N. VAN KAMPEN te Amsterdam, ziet thans compleet het licht:

GRONDBEGINSELEN DER TEEKENKUNST.

Eene Theoretische en Practische Handleiding om het Teekenen grondig te leeren, door C. C. HUYSMANS, Leeraar aan de K. Milit. Acad. en Directeur van het Teeken-Instituut te Breda. 72 Teekenvoorbeelden, in plano, met 16 bladen Tekst *f* 15,50; in Portefeuille *f* 16,25.

Uittreksel uit een Brief van den Raad van Bestuur der K. Akademie van Beeldende Kunsten aan den Schrijver:

„ Met u geloofd de Raad, dat door de uitgave van dit Werk in eene wezenlijke behoefte is voorzien, welke bestond aan een werk, dat tot leiddraad kon dienen bij een grondig onderwijs in de Teekenkunst.

„ De uitvoering heeft genoegzaam bewezen, hoe volkomen hij, die zulk eene taak op zich had genomen, daarvoor berekend was.

„ Het beste bewijs van de ingenomenheid van het Bestuur der Akademie, meent het daardoor te geven, dat het zich dadelijk heeft aangeschaft 3 Exemplaren van uwe Handleiding, om die te doen dienen ten gebruike bij de lessen van de Leerlingen dier Inrigting.

„ Aan u wordt volkomen vrijheid gegeven om dit gunstig gevoelen omtrent uw werk bekend te maken, dáár en wanneer gij zult goedvinden.

„ Wenschende en vertrouwende het Bestuur dat deze Handleiding zal bijdragen tot bevordering van den bloei der Beeldende Kunsten in ons Vaderland."

De Raad van Bestuur der Kon. Akademie van Beeldende Kunsten:

(was get.) D. D. BÜCHLER, Voorzitter.

C. P. VAN EEGHEN, loco Secretaris.

*** Door S. E. VAN NOOTEN, te *Schoonhoven*, is op heden uitgegeven en verkrijgbaar gesteld, de

ALMANAK

VOOR HOLLANDSCHE BLIJGEESTIGEN

voor 1853, zevende Jaargang der *Nieuwe Serie*; met Platen.

Prijs 60 Centen.

Aanzienlijke Prijsvermindering

der vorige Jaargangen als:

van 1836—1846, 11 Jaarg., in plaats van *f* 6,60, voor *f* 2,75.

Van 1847—1852, 6 Jaarg. (*Nieuwe Serie*), in plaats van *f* 3,60, voor *f* 1,80.

Elke Jaargangen ter completering, in plaats van 60 cents voor 40 cents.

ZANGKUNST.

De Uitgever H. A. M. ROELANTS, te *Schiedam*, heeft deze dagen verzonden:

LIEDERKRANS. Verzameling van twee- en meerstemmige Liederen, voor Scholen en Huisgezinnen. Muzijk van W. HUTSCHENRUYTER, woorden van P. PARSON. Eerste stukje, inhoudende 14 Zangstukjes *f* -,25.

HH. ONDERWIJZERS

worden op deze uitgaaf bijzonder opmerkzaam gemaakt.

Te Haarlem bij **JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.**